

УДК 336.64

Е.О.Різник, І.Б.Федишин

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

E.O. Riznuk, I.B. Fedyshyn

SOURCE INNOVATION FUNDING PROJECTS

В даний час інноваційний рівень підприємств України є вкрай низьким. Прискорення інноваційного процесу зумовлює великі потреби в капіталі, що, безумовно, вимагає систематизації можливих джерел фінансування та вивчення їх перспектив. Частка позикових коштів у фінансуванні інноваційної діяльності підприємств є незначною у порівнянні з власними коштами. Проте це джерело має ряд переваг, що свідчить про необхідність детального розгляду особливостей використання позикових банківських коштів для фінансування інноваційних проектів.

Метою роботи є систематизація підходів до обґрунтування доцільності інвестування коштів на основі залучення кредитів.

Найчастіше банки є незалежними кредиторами проектів (тобто приймають рішення про фінансування виключно з об'єктивних міркувань), тому виявлення критеріїв здійснення найбільш важливих для банків інвестиційних проектів дозволить вказати на найсуттєвіші характеристики проектів з точки зору ймовірності успішної або невдалої їх реалізації.

Для виявлення таких критеріїв доцільно використовувати підхід, який базується на анкетуванні банків, що працюють на ринку. На основі результатів пройденого анкетування виявлено, що найбільш важливими нефінансовими критеріями є наступні:

- адекватна оцінка компанією-позичальником ризиків, пов'язаних з проектом;
- характеристики конкурентного середовища на ринку збуту;
- наявність (термін дії) ліцензії на продукт.

Слід вказати, що банки, в першу чергу, цікавляться оцінкою фінансового стану позичальника за даними бухгалтерської звітності. Цей критерій має абсолютне значення для 100% банків і на нього варто звернути першочергову увагу. Якщо фінансовий стан не задовільний, компанія з імовірністю 99% не отримає кредит. Менш важливим для банків є критерій внутрішньої норми прибутковості. Оформляючи заявку на отримання кредиту необхідно переконатися, що значення внутрішньої норми прибутковості вище, ніж річна ставка відсотка, який вони пропонують. Наступним за важливістю є період окупності проекту. Компанія, яка бажає отримати інвестиційний кредит повинна максимально скоротити його та врахувати всі джерела для погашення кредиту. Розглядаючи кредитну заявку, банки також приділяють велику увагу таким фінансовим критеріям як масштаб проекту за загальним обсягом інвестиційних виплат, його співвідношення з власним капіталом компанії і критерій чистої наведеної вартості.

Крім інвестиційного кредитування, існують такі форми фінансування як: фінансовий лізинг; придбання банком частки в статутному капіталі компанії-ініціатора; започаткування нової компанії з пайовою участю ініціатора проекту, банку і залучених інвесторів.

Таким чином, вітчизняні підприємства використовують лише незначну частину потенційно доступних джерел фінансування для здійснення інвестиційних проектів. І це є однією з перешкод для розвитку інноваційної активності в українському бізнесі.